

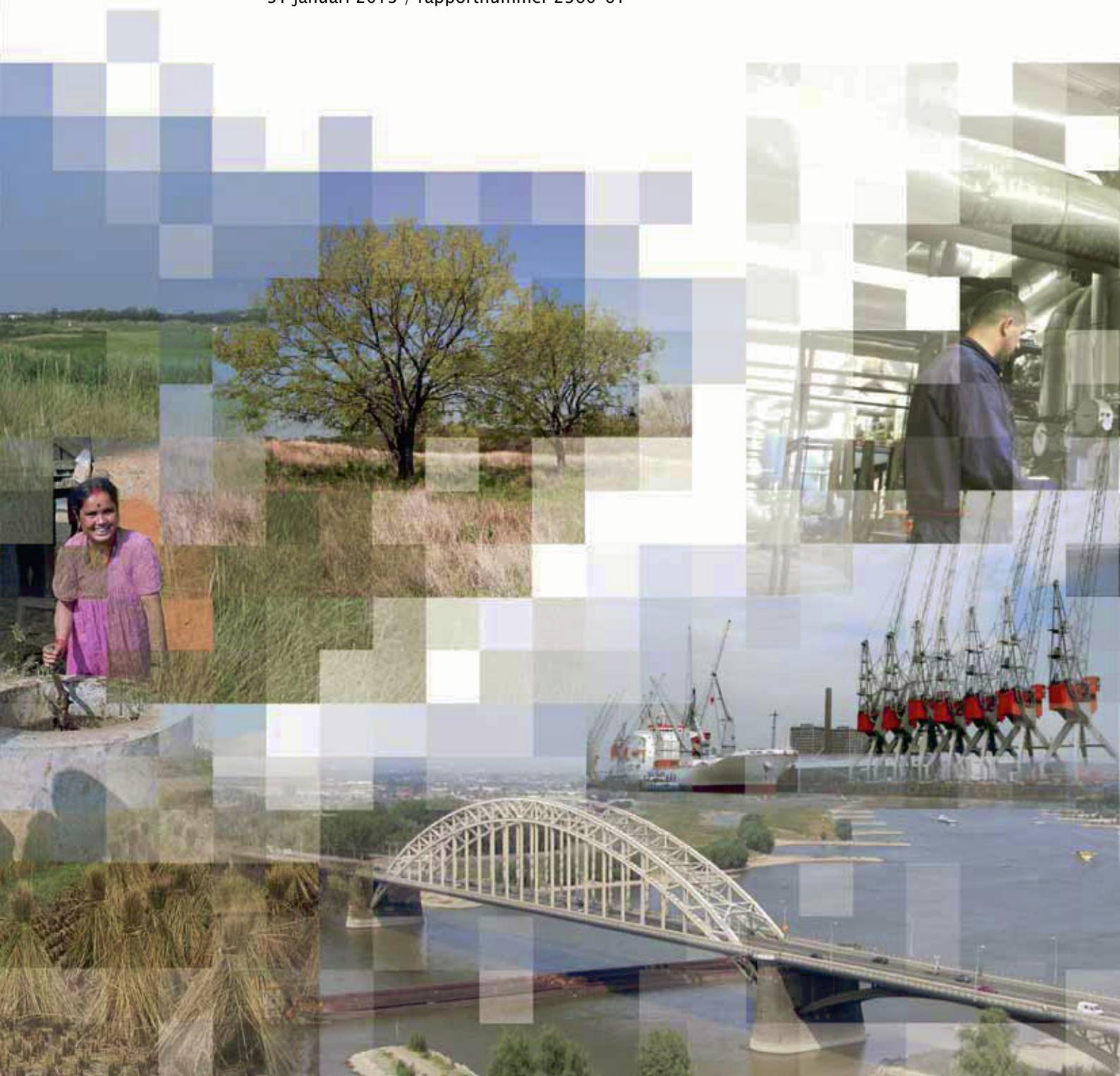

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Bestemmingsplan buitengebied Berkelland

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport

31 januari 2013 / rapportnummer 2360-61

1. Oordeel over het milieueffectrapport (MER)

De gemeente Berkelland wil haar bestemmingsplan buitengebied herzien. In het plan wordt ontwikkeling van veehouderij mogelijk gemaakt. Als onderbouwing voor de besluitvorming wordt een plan-m.e.r.-procedure doorlopen. De gemeenteraad van Berkelland is bevoegd gezag.

MER 2009 plus oplegnotitie

In 2009 is, samen met de gemeente Oost-Gelre, een MER opgesteld ter ondersteuning van de besluitvorming over het bestemmingsplan voor de landbouwontwikkelings-gebieden (LOG's). Het plan-MER uit 2009 (verder 'MER 2009')¹ is in het kader van het nu voorliggende bestemmingsplan buitengebied aangevuld met een MER bestemmingsplan buitengebied Berkelland² (verder MER 2012). De Commissie voor de m.e.r. (verder: de Commissie)³ geeft in dit advies een oordeel over het MER 2009 plus het MER 2012, voor zover het de besluitvorming over het bestemmingsplan buitengebied betreft.

Oordeel

In het MER 2012 is gewerkt met scenario's die geen van beide de maximale mogelijkheden van het plan beschrijven. De effecten van het totaal aan ontwikkelingsmogelijkheden die het bestemmingsplan biedt zijn niet onderzocht en beoordeeld. Daarnaast is niet met de juiste referentiesituatie vergeleken. Verder constateert de Commissie op basis van het MER 2012 dat significant negatieve gevolgen op Natura 2000-gebieden niet zijn uit te sluiten. Er ontbreekt een volwaardige Passende beoordeling. Bovendien is niet onderzocht met welk haalbaar alternatief (en/of maatregelen) aantasting van natuurlijke kenmerken te voorkomen is. Tot slot ontbreekt een zelfstandig leesbare en integrale samenvatting.

De Commissie is van oordeel dat bovengenoemde punten essentieel zijn voor het volwaardig meewegen van het milieubelang bij de besluitvorming over het bestemmingsplan buitengebied Berkelland. Zij adviseert deze punten aan te vullen voordat het besluit over het bestemmingsplan wordt genomen. In het volgende hoofdstuk worden de punten verder uitgewerkt.

2. Gesignaleerde tekortkomingen

In dit hoofdstuk licht de Commissie haar oordeel toe en doet zij aanbevelingen voor de op te stellen aanvulling. Deze aanbevelingen zijn opgenomen in een tekstkader. Naar het oordeel van de Commissie is het uitvoeren ervan essentieel om het milieubelang volwaardig mee te wegen bij de besluitvorming.

¹ De Commissie m.e.r. heeft hierover op 18 januari 2010 een advies uitgebracht (2207-49)

² Plan-MER bestemmingsplan buitengebied Berkelland 2012, november 2012

³ Voor de samenstelling van de werkgroep van de Commissie m.e.r., haar werkwijze en verdere projectgegevens, zie bijlage 1 bij dit advies. Projectgegevens en bijbehorende stukken, voor zover digitaal beschikbaar, zijn ook te vinden via www.commissiemer.nl onder *adviezen*.

2.1 Effecten van de maximale mogelijkheden van het plan

In het MER 2012 zijn drie scenario's beschreven, (a1) geen groei intensieve veehouderij, (A2) uitgaande van 10% groei van de intensieve veehouderij en (B) 10% groei van zowel de grondgebonden veehouderij als de intensieve veehouderij.

In het MER moeten de maximale mogelijkheden van het plan worden beschreven. Dat wil zeggen dat op elk perceel met een bepaalde bestemming (al dan niet via wijzigingsbevoegdheid) rekening gehouden moet worden met volledige benutting van die bestemde ruimte. Hierbij kan uitgegaan worden van representatieve gemiddelden. Het MER 2012 onderbouwt niet dat een van de scenario's deze maximale mogelijkheden omvat. De Commissie acht dat ook onwaarschijnlijk. Zo blijkt uit het bestemmingsplan⁴ dat grondgebonden veehouderij mag uitbreiden tot 2 ha en dat nieuwvestiging nagenoeg overal mogelijk is. Verder is uitbreiding en hervestiging van intensieve veehouderij mogelijk tot 1,5 ha in het LOG en op een LOL (landbouw-ontwikkelingslocatie) en tot 1 ha daarbuiten. De milieu- en natuureffecten hiervan zijn niet voldoende in beeld gebracht. De Commissie acht dit een essentiële tekortkoming.

De Commissie vraagt ook aandacht voor de effecten van agrarische activiteiten op de volksgezondheid door fijnstof en zoönosen, waar sinds 2009 meer aandacht voor is gekomen.

De Commissie adviseert de effecten op milieu, natuur en volksgezondheid van de ontwikkelingen die het bestemmingsplan maximaal mogelijk maakt te beschrijven.

2.2 Referentiesituatie

In het MER 2012 is niet uitgegaan van de juiste referentiesituatie. Er wordt een overzicht gegeven van de veehouderijvergunningen (pagina 26 en 43). Vervolgens wordt zonder nadere onderbouwing gesteld dat deze 25% onderbenut zullen zijn. Daarnaast wordt de autonome ontwikkeling niet correct toegepast, er wordt uitgegaan van een trendmatige ontwikkeling. De referentiesituatie dient navolgbaar te zijn en bestaat uit de huidige feitelijke situatie plus de autonome ontwikkeling:

- De feitelijke bestaande situatie bestaat uit alle vergunde activiteiten die al zijn gerealiseerd.⁵
- De autonome ontwikkeling bestaat uit de toekomstige zekere ontwikkelingen binnen en buiten het plangebied, zoals het deel van de reeds bestemde en tevens vergunde ruimte dat met grote zekerheid op korte termijn ingevuld wordt.

Door uit te gaan van een verkeerde referentiesituatie kunnen effecten van het voornemen onderschat worden.

De Commissie adviseert de effecten af te zetten tegen de juiste referentiesituatie.

⁴ De Commissie baseert zich op het Ontwerp Bestemmingsplan Buitengebied december 2012

⁵ Eventuele "illegale" situaties, zoals agrarische bedrijven die een groter aantal dieren houden dan in de vergunning en het vigerende bestemmingsplan is opgenomen, behoren niet tot de huidige situatie; het bestuur kan immers kiezen om deze situatie met de bestemmingsplanwijziging te legaliseren, dan wel om handhavend op te treden.

2.3 Gevolgen voor Natura 2000

In het MER 2012 is een voortoets alsmede een paragraaf over de effecten op natuur opgenomen. De kwantitatieve gegevens komen uit het plan-MER uit 2009 dat gericht was op de in te richten Landbouwontwikkelingsgebieden in Berkelland en in de naburige gemeente Oost-Gelre. Dat is wezenlijk anders dan een plan-MER voor het gehele buitengebied van alleen Berkelland. Daarnaast is niet onderbouwd dat de gegevens uit het MER 2009 nu nog actueel zijn.⁶ Verder is vermeld dat niet is uitgegaan van de 'huidige situatie', terwijl dit wel zou moeten.⁷ Bovendien is, zoals hierboven in §2.1 opgemerkt, niet uitgegaan van de maximale mogelijkheden die zijn opgenomen in het bestemmingsplan. Kortom door de mogelijke ontwikkelingen in de veehouderij en de mogelijke toename van stikstofemissie en de bijbehorende depositie rest slechts de conclusie dat significante gevolgen voor Natura 2000 gebieden niet zijn uit te sluiten. Deze informatie voldoet ook niet aan de aan een Passende beoordeling gestelde eisen.⁸

De Commissie adviseert om alsnog een volwaardige passende beoordeling op te stellen en daarbij te achterhalen of er een alternatief bestaat waarbij significante gevolgen wel zijn uit te sluiten. Door bijvoorbeeld ruimtelijk te zoneren, de ontwikkelruimte bij recht te beperken, te kijken of er sprake is van 'piekbelasters' nabij Natura 2000-gebieden of emissiebeperkende technieken te hanteren kan nader worden onderzocht aan welke 'knoppen' de gemeente kan draaien om tot een uitvoerbaar alternatief te komen.

De Commissie merkt nog op dat mogelijke effecten op de Duitse Natura 2000-gebieden daarbij ook aan de orde moeten komen.

De Commissie adviseert om te bezien of er een alternatief bestaat waarbij aantasting van natuurlijke kenmerken van de Natura 2000-gebieden is uit te sluiten en dit in een aanvulling op het MER en een Passende beoordeling aannemelijk te maken.

2.4 Samenvatting

De samenvatting is het deel van het MER dat vooral wordt gelezen door besluitvormers en insprekers en het verdient daarom bijzondere aandacht. De samenvatting moet niet alleen gaan over het MER 2012, maar moet juist het MER 2009 en de oplegnotitie met elkaar verbinden en inzicht geven in het totaal aan effecten.

De Commissie adviseert om een zelfstandig leesbare, integrale samenvatting op te stellen waarin duidelijk de hoofdpunten en conclusies uit het relevante gedeelte van het MER 2009 plus het MER 2012 verwoord zijn.

⁶ pagina 43 van het MER 2012 zijn de tabellen uit het MER 2009 integraal overgenomen.

⁷ pagina 43 MER 2012

⁸ Uit de Natuurbeschermingswet 1998 volgt dat een plan alleen mag worden vastgesteld als de zekerheid bestaat dat de natuurlijke kenmerken niet worden aangetast of de zogenoemde ADC-toets met succes wordt doorlopen.

BIJLAGE 1: Projectgegevens toetsing MER

Initiatiefnemer: College van burgemeester en wethouders van de gemeente Berkelland

Bevoegd gezag: Gemeenteraad van de gemeente Berkelland

Besluit: vaststellen van het bestemmingsplan buitengebied

Categorie Besluit m.e.r.:

plan-m.e.r. vanwege kaderstelling voor :

- De oprichting, wijziging of uitbreiding van een inrichting voor het fokken, mesten of houden van pluimvee of varkens C14, D14;
- alsmede vanwege passende beoordeling.

Activiteit: herzien van het bestemmingsplan buitengebied

Procedurele gegevens:

aankondiging start procedure in het BerkelBericht van: 8 december 2009

adviesaanvraag bij de Commissie m.e.r.: 3 december 2009

advies reikwijdte en detailniveau uitgebracht: 10 februari 2010

kennisgeving MER in Staatscourant en Achterhoek Nieuws van: 18 december 2012

ter inzage legging MER: 19 december 2012 tot en met 29 januari 2013

aanvraag toetsingsadvies bij de Commissie m.e.r.: 10 december 2012

toetsingsadvies uitgebracht: 31 januari 2013

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen bestaande uit enkele deskundigen, een voorzitter en een werkgroepsecretaris. Bij dit project bestaat de werkgroep uit:

dhr. ir. S. Bokma

dhr. drs. S.R.J. Jansen

mw. ir. C.T. Smit (secretaris)

mw. M.A.J. van der Tas (voorzitter)

dhr. drs. ing. F. ten Thij

Werkwijze Commissie bij toetsing:

Tijdens de toetsing gaat de Commissie na of het MER voldoende juiste informatie bevat om het milieubelang volwaardig mee te kunnen wegen in het besluit. De Commissie gaat bij het toetsen uit van de wettelijke eisen voor de inhoud van een MER, zoals aangegeven in artikel 7.7 dan wel 7.23 van de Wet milieubeheer, en van eventuele documenten over de reikwijdte en het detailniveau van het MER.

Indien informatie ontbreekt, onvolledig of onjuist is, beoordeelt de Commissie of zij dit een essentiële tekortkoming vindt. Daarvan is sprake als aanvullende informatie in de ogen van de Commissie kan leiden tot andere afwegingen. In die gevallen adviseert de Commissie de ontbrekende informatie alsnog beschikbaar te stellen, vóór het besluit wordt genomen.

Opmerkingen over niet-essentiële tekortkomingen in het MER worden in het toetsingsadvies opgenomen voor zover ze kunnen worden verwerkt tot duidelijke aanbevelingen voor het bevoegde gezag. De Commissie richt zich in het advies dus op hoofdzaken die van belang zijn voor de besluitvorming en gaat niet in op onjuistheden of onvolkomenheden van ondergeschikt belang.

Zie voor meer informatie over de werkwijze van de Commissie www.commissiemer.nl op de pagina *Commissie m.e.r.*

Betrokken documenten:

De Commissie heeft de volgende documenten betrokken bij haar advies:

- Plan-MER Bestemmingsplan buitengebied Berkelland 2012, Croonen Adviseurs, november 2012
- Plan MER Log's Oost Gelre & Berkelland, Arcadis, 9 juli 2009
- Ontwerpbestemmingsplan buitengebied Berkelland 2012, Croonen Adviseurs, december 2012

De Commissie heeft geen zienswijzen of adviezen via bevoegd gezag ontvangen.

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport
Bestemmingsplan buitengebied Berkelland

ISBN: 978-90-421-3682-3

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Arthur van Schendelstraat 800 Utrecht

T 030 - 234 76 66

F 030 - 233 12 95

E mer@eia.nl

W www.commissiemer.nl

